

-kuvaile palvelun sisältöä

Palvelun sisältö perustuu lakiin kuntouttavasta työtoiminnasta. Palvelu sisältää ohjausta sosiaalihuollon ammattilaiselta, muuta yksilöllistä ohjausta ja työhön valmentamista. Palvelua toteutetaan sekä yksilö- että ryhmätoimintana. Asiakkaan työ- ja toimintakyvyn arviointiin sekä tavoitteiden saavuttamisen arviointiin käytetään kykyviisaria tai/ja valmennuksen arvioinnin tukijärjestelmää (VAT), mikä on lähinnä käytössä omassa toiminnassa kykyviisarin rinnalla. Asiakas saa matka- ja kulukorvauksen lisäksi ruoan kuntouttavan työtoiminnan päivinä. Yksilöllistä ohjausta on minimissään 2 tuntia /kk, mutta se on ohjeellinen minimi ja ohjausta tulee olla asiakkaan tarpeen mukaan. Sosiaalityöntekijä tai muu sosiaalihuoltolain mukainen ammattilainen on asiakkaan omatyöntekijä, vastuuvirkailija tai yhdyshenkilö voi olla joku muukin. Kuty-päätökset tekee virassa oleva sosiaalihuoltolain mukainen ammattilainen.

-mikä organisaatio palvelua järjestää?

Turun kaupunki on vastuussa palvelun järjestämisestä omille asukkailleen, kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään kaupungin työllisyyspalveluissa, pormestarimallissa palvelualueella Työllisyyspalvelut, joka palvelukokonaisuudessa sijoittuu järjestämistoimintojen alle. Kaupungin hallintosäännöllä on säädetty Työllisyyspalveluille sosiaalipalvelun ”kuntouttava työtoiminta ” järjestämisvastuu. Kuntouttavaan työtoimintaan ohjaututaan aktivointisuunnitelman tai monialaisen työllistymissuunnitelman suunnitelman kautta.

-mikä taho/tahot palvelua tarjoaa?

Turku ostaa kuntouttavaa työtoimintaa palvelusetelillä. Kunta hyväksyy sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain 4 §:n mukaisesti palveluntuottajan kuntouttavan työtoiminnan palveluntuottajaksi. Palveluntuottajalla tarkoitetaan yksityistä palveluntuottajaa, joka täyttää kyseiselle toiminnalle yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa (922 /2011) asetetut vaatimukset sekä palvelusetelikriteeristön ns. sääntökirjan asettamat edellytykset. Yksityisten palveluntuottajien lisäksi kuntouttavaa työtoimintaa tarjoaa Turun kaupungin valmennuspiste, nuorisotyöpaja Fendari sekä jotkut kunnan omat yksiköt (esim. varhaiskasvatus, vanhuspalvelut).

-kuinka paljon asiakkaita on palvelussa (vuosittain)?

800-900 on nykytilanne, noin 1200 on tavoitetila.

-minkälainen on asiakasrakenne ja -jakauma?

Noin 50/50 naisia ja miehiä. Tarkempia tietoja asiakasrakenteesta on vaikea saada tietojärjestelmistä.

-onko esimerkiksi kehitysvammadiagnoosia, mielenterveysdiagnoosia vai onko palveluun ohjattu sosiaalisista syistä, päihdeongelmista johtuen jne?

Kuntouttavaan työtoimintaan ohjautuvalla asiakkaalla on pääasiallisesti maksussa työttömyysetuus. Tavoite on aina ohjautuminen työelämään kohti. Asiakkaan diagnoosit, tai sosiaaliset syyt palveluun ohjautumiselle ovat erilaisia ja yksilöllisiä ja asiakkaita on kuntouttavassa työtoiminnassa monella diagnoosilla.

-mitkä ovat asiakkaiden yleisimmät lähettäjätahot?

Sosiaalitoimi, Työpisteellä aktivointi- ja monialaisten suunnitelmien kautta. TE-palveluista asiakkaat ohjautuvat työllistymissuunnitelmien päivitysten kautta.

-mihin asiakkaat päätyvät tästä palvelusta?

Ei ole kattavaa tilastoa vielä. Tästä on aloitettu systemaattisempi seuranta.

-kuinka pitkiä palvelujaksoja asiakkailla on?

3 kk - maximissa 2 vuotta. Keskimäärin kuntouttavassa työtoiminnassa ollaan 8-12 kk. Suositus on vuosi, mutta erityisistä syistä voi olla pidempään. 24 kk on lain mukainen maksimi.

-kuvaile ja pohdi tiiviisti, kuinka palvelussa toimii yhteistyö muiden sote-palveluiden kanssa?

Yhteistyö muiden sote-palvelujen kanssa toimii aika hyvin. Työpisteellä on resurssina perusterveydenhuollon lääkäri ja 2 th. Plus yksi Työpisteen oma työterveyshoitaja. Sosiaalityön kanssa on säännölliset tapaamiset, mutta työnjakoa ja yhteistyötä pitää selventää ja kehittää. Tunnistettu tarve selvittää asiakkaan tilannetta muissa sote-palveluissa laajemmin. Yhteistyö asiakkaan sosiaalityöntekijän kanssa toimii. Varsinkin kuntouttavan työtoiminnan lisäksi tarvittavat muuta palvelut jäävät aktivointisuunnitelmissa liian vähälle huomiolle, mutta sitä kehitetään.

-onko palvelussa tai sen asiakkailla (tai osalla asiakkailla) tukena asiakasvastaava? Jos on, niin kuka toimii asiakasvastaavana? Jos ei, niin olisiko asiakasvastaavamallista hyötyä vai haittaa?

Kunnan puolella asiakkaan ohjaamisesta kuntouttavaan työtoimintaan vastaa sosiaalityöntekijä, tai uravalmentaja, jos asiakkaalla ei ole sosiaalityön kontaktia. Kuntouttavan työtoiminnan toteuttamispaikassa asiakkaalla on nimetty omaohjaaja kuntouttavan työtoiminnan ajaksi sekä omassa toiminnassa että ostopalveluissa. Palvelun päättyessä arvioidaan yhdessä lähettäneen työntekijän, palveluntuottajan ja asiakkaan kanssa tavoitteiden saavuttaminen, vahvuudet ja kehittämiskohteet sekä suunnitellaan jatkopolku.

-onko asiakkaille tarjolla työhönvalmennusta, jos on niin kuinka paljon?

Asiakas saa työtehtäviin opastusta ja valmennusta kuntouttavan työtoiminnan palveluntuottajalta. Asiakas saa myös yksilöohjausta minimissään 2 h/kk palveluntuottajalta. Työpisteellä järjestetään kaikille asiakkaille avoimia valmennuksia ja webinaareja mm. työhakuun, opintoihin, työhaastatteluun sekä tietokoneen käyttöön liittyen. Kaupungin avoimista työpaikoista tiedotetaan.

-mikäli mahdollista, kuvaile tai arvio, mitä etuuksia asiakkaat saavat? Vaikuttaako etuusjärjestelmälogiikka asiakkaiden ohjautumiseen palveluun?

Asiakkaat ovat pääasiallisesti työmarkkinatuella + kulukorvaus, asiakkaat voivat olla myös toimeentulotuki + toimintarahalla tai ansiosidonnaisella työttömyysetuudella. Sen sijaan kuntoutustuella tai eläkkeellä olevat eivät pääse kuntouttavaan työtoimintaan.

-Saavatko asiakkaat korvauksia palveluun osallistumisesta?

Kulukorvaus tai toimintarahaa, matkakorvaukset. Jos ei ole ruokaa tarjolla, saavat ateriakorvauksen toteutuneille työtoimintapäiville.

-pohdi, minkä asioiden pitää muuttua, jotta palvelusta päästäisiin menemään nykyistä paremmin avoimille työmarkkinoille/TE-palveluiden asiakkaaksi/työllisyyspalveluihin/kelan ammatilliseen kuntoutukseen tai koulutukseen.

Asiakkaan tilannetta tarvitsisi aukaista huolellisella alkutyöskentelyllä – tarvitseeko asiakas kuntouttavaa työtoimintaa tai muita palveluita? Asiakas saattaa myös tarvita palveluita kuntouttavan työtoiminnan rinnalle. Tavoitteet kuntouttavalle työtoiminnalle pitäisi asettaa tarkasti ja seurata niiden toteutumista. työtoiminta väline, eikä tavoite itsessään. Asiakas saattaa palvelun päätyttyä vain jäädä odottamaan

seuraavaa kuntouttavan jaksoa. Polutus työkokeiluun tai muihin TE-toimiston tarjoamiin palveluihin pitäisi vahvistaa. Monialaista näkökulmaa asiakkaan palveluntarpeen määrittelyssä ja jatkopolon suunnittelussa tarvitaan.

Palveluntuottajille enemmän kontaktia ja mahdollisuuksia jatkopolon suunnitteluun sekä koulutusta esim. TE-hallinnon palveluista, oppilaitosyhteistyön lisäämistä.

Koulutusta ja tietoisuutta kaikille. Ei saa tyytyä siihen, että asiakas kerta toisensa jälkeen on kutyssä. Myös asennoiduttava toisella tavalla. Ei ajatusta, ettei nämä kuitenkaan mihinkään pääse tai kelpaa.

-kuvaile mahdollista työnantaja-yhteistyötä/yhteistyötä TE-palveluiden kanssa. Voit myös pohtia, miten näitä voisi parantaa.

TE-toimiston palveluihin voisi ohjata asiakkaita tehokkaammin, esim. uravalmennuksiin. Kuntouttavan työtoiminnan palveluntuottajilla ei ole aina tietoa kaikista saatavissa olevista palveluista. ForeAmmatin käyttöä voisi lisätä, löytyisi linkkiä työelämään sitä kautta. Lisäksi kuntakokeilussa yhteinen osaaminen lisääntyy.

-kuvaile keskeisiä haasteita

Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaissa löytyy paljon asiakkaita, joille ei löydy järkevää jatkopolkua työelämään kohti. Väliinputoajia on myös, jotka ovat liian sairaita siirtyäkseen työelämään kohti, mutta eivät saa sairauspäivärahaa (esim. enimmäisaika täynnä) tai kuntoutustukea/työkyvyttömyyseläkettä. On myös sosiaalista työkyvyttömyyttä. Polutus eteenpäin kuntouttavasta työtoiminnasta voi ylipäättänsä olla haasteellista ja vaatii organisaatorajat ylittävää moniammatillista yhteistyötä.

Kuntouttavan työtoiminnan vaikuttavuutta voi olla vaikeaa mitata. Asiakasryhmät ovat erilaisia, ja jotkut palveluntuottajat ovat profiloituneet esim. nuoriin, maahanmuuttajiin tai päihde- ja mielenterveysongelmista kärsiviin. Näiden ryhmien tavoitteet voivat olla yleisellä tasolla hyvin erilaisia. Tietojärjestelmät eivät tällä hetkellä tue joustavaa kuntouttavan työtoiminnan tuloksellisuuden seurantaa ja arviointia.

Palaute kuntouttavan työtoiminnan jaksosta on tärkeässä roolissa, kykyviisari olisi aina hyvä olla tehtynä ja/tai joku muu strukturoiva mittari. Asiakkaan työ- ja toimintakyvyn arvioinnin sekä vaikuttavuuden arvioinnin kannalta olisi tärkeää olla yhdenmukaiset palautteet kuntouttavan työtoiminnan jaksoista. Työ- ja toimintakykyarvioita ei osta kytkeä toiminnalliseen arvioon esim. kuntouttavassa työtoiminnassa, vaan terveydentila ja työtoiminta tai työ pidetään erillään. Kuitenkin meillä on paljon ihmisiä töissä, joilla on joku tai joitakin sairauksia. Diagnoosi ei vielä anna selkeää kuvaa työ- ja toimintakyvystä ja arvio pitäisi aina kytkeä toimintaan.

Kuntouttavan työtoiminnan palvelukuvaus

Kuvaus:

Palvelu sisältää ohjausta sosiaalihuollon ammattilaiselta sekä yksilö- tai ryhmämuotoista työtoimintaa. Asiakkaan työ- ja toimintakyvyn arviointiin käytetään kykyviisaria tai/ja valmennuksen arvioinnin tukijärjestelmää (VAT). Sosiaalityöntekijä on asiakkaan omatyöntekijä, kuty-päätökset tekee sosiaalialan ammattilainen.

Turun kaupungin
työllisyyspalvelut,
palvelusetelimalli

800-900 on nykytilanne,
noin 1200 on tavoitetila.

3 – 24 kk. Suositus aika on
yksi vuosi.

Tavoitteena kohti
työelämää

1. Asiakkaan tunnistaminen

Työntekijän ammattitaidon ja asiakaskeskustelun perusteella suoritettu arvio. Lain määreet aktivointisuunnitelman / monialainen työllistymissuunnitelman puitteissa.

5. Kehittäminen

- Huolellinen alkutyöskentely – > tarvitseeko asiakas kuntouttavaa työtoimintaa, muita palveluita tai palveluita kuntouttavan työtoiminnan rinnalle.
- Tavoitteet, niiden seuranta ja vaikuttavuus.
- Polutuksen vahvistaminen työkokeiluun tai muihin TE-toimiston tarjoamiin palveluihin
- Monialainen palveluntarpeen määrittely ja jatkopolun suunnittelu.
- Asiakkaan työ- ja toimintakyvyn yhtenäinen arviointimalli vaikuttavuuden ja palautteen perustaksi.

2. Ohjautuminen

Kuntouttavaan työtoimintaan ohjaututaan aktivointisuunnitelman tai monialaisen suunnitelman kautta. Suunnitelmat laaditaan Turun kaupungin työllisyyspalveluissa. TE-palveluista asiakkaat ohjautuvat työllistymissuunnitelmien päivitysten kautta.

3. Etuudet ja korvaukset

Asiakkaalla on pääasiallisesti maksussa työttömyysetuus. Asiakas saa matka- ja kulukorvauksen lisäksi ruoan kuntouttavan työtoiminnan päivinä.

4. Työhönvalmentaja / Tuki

Kunnan puolella asiakkaan ohjaamisesta vastaa sos. tt., tai muu sosiaalihuollon ammattilainen, jos asiakkaalla ei ole sosiaalityön kontaktia. Kuty.ssä asiakkaalla on nimetty omaohjaaja ja asiakas saa yksilöohjaista minimissään 2h/kk. Vastuu palveluntuottajalla kuntouttavan työtoiminnan prosessin aikana. Palvelun päättyessä arvioidaan yhdessä kaupungin työntekijän ja asiakkaan kanssa asiakkaan jatkosuunnitelma.

